

Economia Social i Solidària i Comuns. Cooperatives i Noves Institucions

3a Edició

Codi: 244313

Tipologia: Curs d'especialització

Crèdits: 15.00

Idioma: català (algunes sessions poden ser en espanyol)

Data d'inici: 10/01/2025

Data de finalització: 31/05/2025

Data màxima de presentació del treball final: 31/05/2025

Possibilitat d'assistir a les sessions presencials per videoconferència: Sí

Gravació de classes: Sí

Horari: Veure calendari

Lloc de realització: Sessions presencials a la Facultat de Dret UdG (aula 5 F) i a l'Ateneu Cooperatiu Terres de Girona (Sarrià de Ter) i sessions per videoconferència a través de la plataforma Zoom

Places: 20

Preus i descomptes

Preu: 150 €

Sessions Informatives

	Data	Hora	Lloc
Sessió informativa 1	22/11/2024	16:00	ONLINE per videoconferència amb el programa ZOOM
Sessió informativa 2	29/11/2024	18:00	ONLINE per videoconferència amb el programa ZOOM

Raons per fer el curs

- Adquirir formació específica sobre economia social i solidària en el marc dels comuns, com a eina de transformació social i d'impuls de l'economia vinculada al territori amb criteris de sostenibilitat de la vida.
- Accedir a continguts adaptats a la realitat territorial de Girona.

**La matrícula d'aquest curs és susceptible
de bonificar-se a través de FUNDAE.
Consulta'ns com fer-ho!**

**Promou i finança la Generalitat de Catalunya:
Departament d'Empresa i Treball**

Aquest curs es pot realitzar gràcies al suport de la convocatòria per a la concessió de subvencions a projectes transversals de suport al cooperativisme i a l'economia social i solidària per a la promoció, a difusió i el foment de projectes d'economia social i solidària, en l'exercici 2024 RESOLUCIÓ EMT/2567/2024, de 9 de juliol.

Presentació

La tercera edició del Cicle d'Especialització de la Universitat de Girona d'Economia Social i Solidària i Comuns s'enfoca a oferir eines, metodologies i continguts sobre la història, els orígens, les estratègies que té l'Economia Social i Solidària i els Comuns per caminar cap a un canvi de model comunitari, evolutiu i arrelat. Dos corrents de pensament i moviment que conflueixen en diferents aspectes i es complementen mútuament.

El propòsit del Cicle d'Especialització de la Universitat de Girona d'Economia Social i Solidària i Comuns és capacitar a agents de canvi per la catalització comunitària i el desenvolupament territorial, des d'una perspectiva arrelada, disruptiva, creativa i col·laborativa. Posem l'enfocament en eines complementàries pel desenvolupament territorial, tant de la gestió comunitària i política com la gestió jurídica i econòmica.

El Cicle té la voluntat de ser un espai no només formatiu, sinó de generació de contingut propi, explorant els reptes que es troben les nostres comunitats i territoris, i compartir en un espai de laboratori col·lectiu, possibles solucions creatives i arrelades, facilitant una indagació col·lectiva en pensament complex i col·laboratiu. El repte és confluïr i reconciliar els moviments i pensaments de l'ESS i Comuns, per tal de generar un potencial que doni resposta sistèmica.

A més d'aquests aspectes, el cicle també examina com les polítiques públiques poden afavorir l'economia social i solidària i els comuns. S'analitzen les mesures que les institucions poden implementar per promoure aquest tipus d'economia, així com les condicions necessàries per a la seva prosperitat. D'aquesta manera, es fomenta una comprensió profunda de com les polítiques públiques poden ser un motor de canvi cap a models econòmics més sostenibles i equitatius.

Un altre aspecte clau del cicle és la gestió autogestionada i professionalitzada de les iniciatives d'economia social i solidària. S'aborden les estratègies per aconseguir un equilibri entre l'autonomia dels projectes i la necessitat de professionalització per garantir la seva sostenibilitat i eficàcia. Això inclou la formació en habilitats de lideratge, gestió de projectes, i l'ús d'eines tecnològiques per millorar l'eficiència i l'impacte de les iniciatives.

També es fa èmfasi en la importància de tenir en compte la diversitat de contextos i necessitats de les comunitats. Cada territori té les seves particularitats i desafiaments, i el cicle proporciona les eines per adaptar les estratègies d'economia social i solidària a aquestes realitats específiques. Es fomenta una mirada crítica i flexible, capaç d'identificar oportunitats i crear solucions a mida.

El programa està dissenyat per ser atractiu no només per a aquells que ja estan implicats en l'economia social i solidària i els comuns, sinó també per a persones de diversos àmbits que volen conèixer aquest model econòmic i les seves possibilitats. Amb un llenguatge accessible i una metodologia participativa, el cicle busca generar interès i compromís en un públic ampli, afavorint així una transformació més àmplia i inclusiva.

En definitiva, el Cicle d'Especialització en Economia Social i Solidària i Comuns de la Universitat de Girona no només ofereix una formació integral i innovadora, sinó que també crea un espai per a la reflexió col·lectiva i l'acció transformadora. Amb un enfocament en la pràctica i la teoria, aquest cicle esdevé un punt de trobada per a aquells que desitgen contribuir a un futur més just i sostenible a través de l'economia social i solidària i els comuns.

Atès que es tracta d'una economia que sorgeix i beu de la interacció amb contextos socials i institucionals locals concrets, un espai com el de les comarques gironines permet aprofundir en aquestes connexions per formar en l'impuls de propostes economicosocials amb una alta capacitat adaptativa i resiliència, respectuosa amb el medi i amb les persones.

Objectius

Atès el context propi de les comarques gironines, els objectius són:

- Conèixer i debatre les economies transformadores com a eines de transformació del territori i la seva relació amb el marc dels comuns i el desenvolupament regeneratiu.
- Conèixer els reptes i les necessitats a les comarques gironines.
- Identificar, fer valer i fer visibles les pràctiques amb potencial transformador existents al territori.

Aquests objectius generals es concreten en altres d'específics, que es relacionen amb els resultats que s'esperen obtenir:

- Conèixer conceptes com ara *comuns* i *economia social i solidària*, i el seu potencial com a eines per a l'emprenedoria, l'autoorganització i l'impuls local per al sosteniment de la vida enfront dels nous escenaris de dificultats i crisi.
- Analitzar com els comuns i l'economia social i solidària estan donant una resposta a les problemàtiques afavorint el desenvolupament local i la sostenibilitat de la vida amb criteris d'interdependència, resiliència i adaptabilitat.
- Formar per al coneixement dels comuns i les cooperatives per tal de promoure-les i impulsar-les.
- Crear un espai de generació de coneixement i de reflexió sobre l'economia social i solidària i sobre els comuns, des de la perspectiva situada.
- Dotar dels coneixements necessaris per impulsar el desenvolupament regeneratiu (territorial i social).
- Promoure l'enfortiment i la creació de projectes d'economia social i solidària en entorns no metropolitans.
- Conèixer experiències nacionals i internacionals de transformació social i econòmica.
- Contribuir a la transformació per al canvi des dels espais locals.
- Formar per a promocionar l'articulació entre les propostes cooperatives, les propostes de les comunitats i les administracions de referència.

Sortides professionals

- Treball en sectors en què s'impulsi l'economia social i solidària.
- Promoció de l'economia social i solidària a les comarques gironines.
- Treball cooperatiu i autoocupació.
- Gestió administrativa en empreses d'economia social.

A qui s'adreça

- A persones que ja formin part de projectes cooperatius i que vulguin tenir coneixements més aprofundits sobre economia social i solidària i sobre els comuns (comprensió més complexa i sistèmica del món cooperatiu i la seva vinculació amb l'espai, el territori i les seves comunitats).
- A agents tècnics o polítics de l'Administració pública en àrees de promoció econòmica, dinamització comunitària, participació, medi ambient, gestió d'infraestructures i recursos, equips de govern, partits polítics, etc.
- A integrants d'entitats, ja siguin cooperatives, autònomes o associacions, comunitats veïnals, empreses, etc.
- A persones que formin part de comunitats (energètiques, d'habitatge, de consum, d'aigua, etc.).
- A estudiants de graus, màsters o postgraus de la Universitat de Girona relacionats amb l'economia, la política, l'educació o les ciències socials.
- A persones que tinguin inquietud per formar part del canvi sistèmic actual.

Assignatures relacionades

Economia Social i Solidària i Comuns. Cooperatives i Noves Institucions (15 ECTS)

Mòdul 1. ORÍGENS I CONTEXT DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA I ELS COMUNS

- Context i història: Què és i on se situa l'ESS i els comuns
- Visita experiències
- Les famílies de l'ESS
- Els comuns
- Actualitat. Respostes que s'estan donant des d'ESS i comuns a necessitats socials
- Introducció a una mirada ecosistèmica del desenvolupament territorial
- Drets de la Natura i custòdia del territori
- Municipalisme i comuns

Sessions virtuals: 3

Sessions presencials: Anàlisi de casos històrics d'èxit?

Sortida: Visita a projectes rellevants

Mòdul 2. DISSENY, IMPULS I SUPORT A PROCESSOS DE TRANSFORMACIÓ ECOSOCIAL I COMUNITÀRIA

- Introducció a una mirada ecosistèmica del desenvolupament territorial
- Drets de la natura i custòdia del territori
- Municipalisme i comuns
- Estratègia pel foment dels comuns i els comunals
- Polítiques locals ESS
- Visita experiències

Sessions virtuals: 4

Sessions presencials: Taller pràctic

Sortida: Visita a projectes comunitaris en marxa

Mòdul 3. EINES PER LA GOVERNANÇA DELS PROCESSOS DE TRANSFORMACIÓ ECOSOCIAL I COMUNITÀRIA

- Governança comunitària i govern local
- Estructures publico-cooperatives-comunitàries
- Què passa quan no hi ha bon rotllo? Els límits que estableix la llei i com els hem de gestionar
- Democràcia interna i eines per desenvolupar-la. De la NRI al codi ètic
- Governança organitzacional descentralitzada
- Visita experiències

Sessions virtuals: 4

Sessions presencials: Simulacions de governança

Sortida: Visita a exemples pràctics de governança descentralitzada

Mòdul 4. EMPRENEDORIA COLLECTIVA I GESTIÓ EMPRESARIAL COOPERATIVA

- Activisme i canvi social. Sessió de debat
- Noves iniciatives dins l'ESS - el Pla de viabilitat, la proposta de valor i les vendes
- La gestió empresarial cooperativa I. Anàlisi comptable (PE, normes comptables + exercicis) + Pla financer i de vendes
- Fiscalitat i gestió economicadministrativa
- Ideació cooperativa - com acompanyem de la idea a la proposta?
- Visita experiències

Sessions virtuals: 4

Sessions presencials: Treball pràctic en projectes d'emprenedoria

Sortida: Visita a cooperatives exitoses

Mòdul 5. EINES LEGALS I JURÍDIQUES

- Règim jurídic de les persones jurídiques I. Associacions, fundacions i cooperatives
- Règim jurídic mercantil. Aplicació a l'ESS. Societats laborals
- Com financem els nostres projectes dins l'ESS?
- Normes que afecten tots els sectors: PRL i LOPD
- El marc del treball. Viure millor és una quimera ?

Sessions virtuals: 4

Sessions presencials: Casos pràctics i sortida per veure aplicacions legals reals

Mòdul 6. TREBALL FINAL, DEBATS, TUTORIES

- Participació en tutories, debats i trobades de l'economia social i solidària
- Treball final
- Presentació del treball final

Cada mòdul inclourà una explicació breu de l'avanç dels treballs. Setmanalment, es destinaran 3 hores a sessions de treball (teòrica + pràctica) i 1 hora reservada per tutories, assegurant un seguiment exhaustiu per part dels tutors.

Titulació

Curs d'Especialització en Economia Social i Solidària i Comuns. Cooperatives i Noves Institucions per la Fundació UdG: Innovació i Formació

Metodologia

Metodologia general:

- Es donarà centralitat i pes als coneixements i a l'experiència que aportin les persones inscrites al curs: els continguts nous i els aprenentatges es combinaran amb tot allò que comparteixin els estudiants, per tal de generar resultats nous, eines i avenços. Es tracta d'enriquir-se mútuament.
- Es combinaran sessions d'exposició de continguts teòrics amb debats entorn d'experiències i casos. També hi haurà sessions amb metodologies més dinàmiques, com ara tallers mitjançant els quals s'aprofundeixi en la comprensió dels continguts i en la seva aplicabilitat.
- Els materials que s'oferiran per al conjunt de les sessions seran en formats diversos: bibliografia, documentals, reportatges en vídeo, píndoles, etc.

Metodologia específica:

- El curs s'estructura en sessions teòriques, sessions pràctiques de coneixement de casos i experiències, i sortides al territori.

Sessions teòriques

- Es combinen classes amb format de seminari, en què s'analitzen materials que aporten els docents, amb sessions de tipus magistral que dibuixen el marc de referència.

Sessions pràctiques a l'aula

- Són espais per reflexionar, debatre i compartir, a partir de casos pràctics i de les experiències en què es convida a col·laborar.
- Les experiències existents a les comarques gironines s'apropen als assistents. Això dona visibilitat als projectes existents i anima els alumnes a prendre la iniciativa i a generar projectes nous i propostes per ampliar la xarxa.
- Faciliten entrar en contacte i aprofundir en aspectes concrets sobre dificultats, avantatges, com desenvolupar un projecte, etc.

Sortides

- Són oportunitats per elaborar materials de forma col·lectiva.
- La proposta metodològica és preparar, per grups, materials per elaborar els treballs finals del curs.

Sistema d'avaluació

- Com que es tracta d'un curs que fomenta l'intercanvi de coneixements i d'experiències, en l'avaluació es té en compte la participació en les activitats curriculars establertes (sessions formatives, sortides i visites), la participació en el Moodle i la participació activa a l'aula.
- És imprescindible assistir com a mínim al 80% de les sessions.
- S'ha d'elaborar un treball final en què es treballin aspectes relacionats amb els continguts del curs.

Quadre docent

Direcció

Joan Manel Sánchez Griñó

Llicenciat en Ciències Polítiques i de l'Administració per la UAB, Diploma en Estudis Avançats (UB), màster en Tècniques d'Investigació Social Aplicada (TISA) (UAB-UB), i màster en Estadística Aplicada (UNED). És analista expert en explotació i tractament de dades, compta amb més de 15 anys d'experiència professional en l'estudi institucional i el tractament de bases de dades i més de 7 en disseny i avaluació de polítiques públiques. Des de 2014 treballa fent diagnòstic de i per l'economia social i solidària, per entitats de base, representatives i administracions públiques. Ha treballat en planificacions estratègiques d'ESS per municipis i, des de ilabso, està impulsant un panel de polítiques públiques locals en ESS.

Coordinació

Anna Güell Juanola

És titulada en Economia per la Universitat Autònoma de Barcelona (1992) i graduada en Educació Social per la Universitat de Girona (2006). Es dedica a l'emprenedoria social: té experiència professional acompanyant persones a emprendre en economia social i solidària; acompanya i forma persones en risc d'exclusió social en la creació i consolidació de cooperatives i de projectes transformadors i generadors d'ocupació, i des del 2018 és la gerent d'una empresa d'inserció que treballa amb valors, que té en compte les persones i que porta a terme activitats sostenibles de tipus social, ambiental i econòmic.

Professorat

Edurne Bagué

Edurne Bagué és doctora en Antropologia Social, especialitzada en aigua, societat i cultura pel Centre d'Investigacions i Estudis en Antropologia Social (CIESAS) de Mèxic on va estudiar com a becària CONACYT. Llicenciada en Antropologia Social i Cultural per la Universitat de Barcelona, on també va cursar el Màster Oficial en Antropologia i Etnografia. És Coordinadora de la Comunalitat del Güell i és membre de la Càtedra UNESCO de Desenvolupament Humà Sostenible de la UdG

Des del 2010 ha centrat el seu treball se centra en l'estudi de les relacions entre models socioculturals, institucions i models de governança, processos de comunalització de serveis públics i sistemes socials per la transició socioecològica, principalment aigua. Acompanya i assessora per l'impuls de models de gestió i govern de l'aigua d'una perspectiva sociocultural i integral de l'aigua en l'àmbit local.

Laura Comas

És postgraduada en Economia Social i Solidària per l'escola de formació de la Xarxa d'Economia Solidària, ha cursat el cicle de formació de grau superior en Integració Social per l'IES Montilivi (2011), és graduada en Educació Social per la Universitat del País Basc (2016) i va fer el curs de Facilitació de Grups de l'institut de facilitació Fil a l'Agulla (2019). Assessora, dissenya i elabora projectes d'economia ecosocial, solidària i transformadora, i fa de dinamitzadora comunitària i facilitadora. Ha coordinat el Cercle Garrotxa Ripollès de l'Ateneu Cooperatiu Terres Gironines; dissenya i dinamitza La Grimpada, una incubadora de projectes cooperatius a les comarques de la Garrotxa i el Ripollès, i impulsa la Xarxa d'Economia Social i Solidària de la Garrotxa. Acompanya en processos estratègics i de governança de projectes cooperatius i d'economia social i solidària, així com en processos comunitaris i d'autogestió juvenil, coordinant el projecte Pegàs de Foc. És consellera de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya.

Eva Ferré

Advocada laboralista en exercici i tècnica superior en prevenció de riscos laborals. Per completar la seva formació va fer una especialització en dret laboral de l'empresa i una altra en economia social i solidària, a banda de formacions en estrangeria, tributació, drets humans i altres matèries relacionades amb la seva especialitat. L'Eva acumula una experiència de més de vint anys en l'àmbit de l'empresa. Va col·legiar-se a l'II-lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona l'any 2011 i posteriorment, va establir-se com a professional autònoma. Des de llavors dirigeix assumptes laborals privats, generalment defensant els drets de les persones treballadores. Això i la seva llarga experiència en l'àmbit de l'empresa privada, fa que tingui una visió molt realista i pràctica de com funcionen les empreses en el vessant laboral. Presideix, des de 2019 la Qperativa i coneix de primera mà els reptes de gestionar una empresa social. En tant ha acompanyat multitud d'emprenedores en el seu camí, coneix els dubtes més habituals del sector. També ha defensat judicialment conflictes generats dins el tercer sector, coneix els problemes més usuals que es ventilen als jutjats catalans en aquesta matèria. L'any 2022 va publicar el seu primer llibre «Coopcake: Receptari per crear la vostra empresa cooperativa» (El Toll, 2022).

Oriol Gibert Gurria

Economista especialitzat en l'acompanyament de persones i col·lectius emprenedors en clau d'Economia Social i Solidària. Format en Polítiques Socials i Acció Comunitària (IGOP), en Gestió internacional de l'empresa (MBA – UIMP) i Facilitació (IIFACE - Col·lectiu Posidònia), té experiència en la coordinació, implementació i avaluació de projectes amb impacte social i ambiental positiu a nivell local i internacional. Abans de constituir la cooperativa ha treballat en consultories de desenvolupament internacional, a l'Ajuntament de Barcelona i al Govern d'Espanya.

Anna Güell Juanola

Veure currículum vitae a l'apartat coordinació.

Joan Manel Sánchez Griñó

Llicenciat en Ciències Polítiques i de l'Administració per la UAB, Diploma en Estudis Avançats (UB), màster en Tècniques d'Investigació Social Aplicada (TISA) (UAB-UB), i màster en Estadística Aplicada (UNED). És analista expert en explotació i tractament de dades, compta amb més de 15 anys d'experiència professional en l'estudi institucional i el tractament de bases de dades i més de 7 en disseny i avaluació de polítiques públiques. Des de 2014 treballa fent diagnòstic de i per l'economia social i solidària, per entitats de base, representatives i administracions públiques. Ha treballat en planificacions estratègiques d'ESS per municipis i, des de ilabso, està impulsant un panel de polítiques públiques locals en ESS.

Daniel Vidal Carretero

Llicenciat en Ciències Polítiques per la Universitat Autònoma de Barcelona, Màster en Polítiques Socials i Acció Comunitària per l'Escola de l'IGOP i Posgrau d'Economia Social i Solidària de la XES i la BSM de la Universitat Pompeu Fabra. Des de fa 4 anys forma part de Resilience Earth assessorant i acompanyant projecte d'ESS a les comarques de Girona, 3 anys liderant la Comissió de Diagnòstic de l'Ateneu Cooperatiu de Terres Gironines i 6 anys mapejant l'ecosistema gironí a través de Pam a Pam.

*La direcció es reservarà el dret a fer canvis en l'equip docent en cas que algun dels professors no pugui impartir la seva matèria, garantint el mateix nivell de qualitat i categoria professional.

Calendari

Data	Lloc	Inici matí	Fi matí	Inici tarda	Fi tarda
16/12/2024	Ateneu cooperatiu terres de Girona Av. de França 221,(Sarrià de Ter	09:00	14:00	16:00	20:00
17/12/2024	Ateneu cooperatiu terres de Girona Av. de França 221,(Sarrià de Ter	09:00	14:00	16:00	20:00
18/12/2024	Ateneu cooperatiu terres de Girona Av. de França 221,(Sarrià de Ter	09:00	14:00	16:00	18:00
19/12/2024	Ateneu cooperatiu terres de Girona Av. de França 221,(Sarrià de Ter	09:00	14:00		
10/1/2025	presencial Facultat de Dret aula 5F			16:00	20:00
11/1/2025	presencial	10:00	14:00		
16/1/2025	virtual			16:00	20:00
17/1/2025	virtual			16:00	20:00
23/1/2025	virtual			16:00	20:00
24/1/2025	virtual			16:00	20:00
30/1/2025	virtual			16:00	20:00
31/1/2025	virtual			16:00	20:00
6/2/2025	virtual			16:00	20:00
7/2/2025	virtual			16:00	20:00
14/2/2025	presencial Facultat de Dret aula 5 F			16:00	20:00
15/2/2025	presencial	10:00	14:00		
20/2/2025	virtual			16:00	20:00
21/2/2025	classe cancel·lada				
27/2/2025	recuperada del dia 21			16:00	20:00
28/2/2025	virtual			16:00	20:00
7/3/2025	virtual			16:00	20:00
14/3/2025	presencial Facultat de Dret Aula 5F			16:00	20:00
15/3/2025	sortida	10:00	14:00		
21/3/2025	virtual			16:00	20:00
28/3/2025	virtual			16:00	20:00
4/4/2025	virtual			16:00	20:00
11/4/2025	virtual			16:00	20:00
25/4/2025	presencial Facultat de Dret Aula 5 F			16:00	20:00
26/4/2025	Sortida	10:00	14:00		
2/5/2025	virtual			16:00	20:00
9/5/2025	virtual			16:00	20:00
16/5/2025	virtual			16:00	20:00
23/5/2025	virtual			16:00	20:00
30/5/2025	presencial Facultat de Dret Aula 5F			16:00	20:00
31/5/2025	sortida i presentació treballs	10:00	14:00		